

Det, der bestaar

Vor Guds Ord bestaar evindeligt.
(Ef. 40, 8.)

Peters første Brev.

Kap. 1, 3-5: „Løvet være Gud og vor Herres Jesu Kristi Gader, som efter sin store Barmhjertighed har genfødt os til et levende Haab ved Jesu Kristi Opstandelse fra de døde, til en uforkrænkelig, ubefimtelig og ubiisnelig Arv, som er bevaret i Himlene til eder, I, som ved Guds Kraft bevogtes ved Tro til den Frelse, som er rede til at aabenbares i sin Tid.“

Løvet være Gud og vor Herres Jesu Kristi Gader — begynder Apostelen her efter sin Tiltale og Giften til de Udvælgtede. Og saa Paulus aabner sine Breve med at prise Gud, 2. Kor. og Ef. Brevene bruger han selv samme Udtryk, som Peter bruger her: „Løvet være Gud og vor Herres Jesu Kristi Gader.“

Det sømmede sig i Breve til Menigheder af frelst Menneffer at begynde med Lovprisning af ham, hvem deres Frelse skyldtes.

Saa nævner Apostelen strafs Grunden til Lovprisningen: „som efter sin store Barmhjertighed har genfødt os“.

Vi vil mindes, hvad vi sidst betragtede — Udvælgelsen — i Forbindelse med Genfødselen, som her nævnes. De to er nær beslægtede. Udvælgelsen er nærmest noget, der gøres med os, Genfødselen noget, der udrettes i os.

Det ligger i Begrebet Genfødselse eller Fødsel, at det er noget, Gud gør ene og alene af Naade, hvad Apostelen udtrykker i Ordene „efter sin store Barmhjertighed.“

Men hvad fortaar Apostelen saa ellers ved Genfødselen, da han lægger den til Grund for Lovprisningen af Gud? At han her noget stort og herligt deri, det kan vi slette af, at han gør dette.

Der maas her tænkes paa, at vi i sigte vor naturlige Fødsel er udfikede til Omgang med Gud og selgelig uberettigede til Arvedel i Guds Rige. Vi er født som Syn-dere, og med Synden følger For-dærelse og Urenhed.

Lad os for øvrigt, hvad Genfødsels Begreb angaar, tænke paa Davids Søn: „Gud! skab i mig et rent Hjerte og forny en städig Mand inden mig.“ (Ps. 51, 12). Sml. Ez. 11, 19: „Dg jeg vil give dem eet Hjerte og give en ny Mand i deres Indre og borttage Stenhjertet af deres Rød og give dem et Rød hjerte.“

Apostelen Peter nævner intet om Genfødsels Midde, det omtaler han senere. Angaaende der, der genføder sml. 1. Kor. 1, 18. Det er Gud Gader.

Peter nævner her, hvortil vi er genfødt — „til et levende Haab“ og „til en uforkrænkelig, ubefimtelig og ubiisnelig Arv“. Det er store Ting, der følger af den nye Fødsel, af at være Guds Børn.

Vi ser en nøjere Forbindelse mellem „Haab“ og „Arv“. Begge Dele peger mod Fremtiden. Dg vi er tilbøjelige til at opfatte Haabet som Haab om Arv, om evig Salighed hos Gud.

Men nogen kunde jo mene, at det, vi ikke ejer, det, vi ikke allerede er i Besiddelse af, det er ikke stort værd. Derfor kalder Apostelen Haabet et „levende Haab ved Jesu Kristi Opstandelse fra de døde.“

For vor Herre Jesus Kristus var Herligheden, da han vandrede herne på Jorden, tilkommende. Havde han da endt i Døden, saa havde hans Haab om Herlighed været et dødt Haab. Men ved Opstandelsen fra de døde blev hans Haab ogsaa levendegjort.

Tænk her paa Peter selv og paa de andre Martyrer. De opnaaede ikke at komme i Besiddelse af deres Arv her paa Jorden; men Jesus var bleven „Førstelederen af de levende“. Derfor kunde Peter og de, til hvem han skrev, paa Grund af deres Herres Opstandelse holde Haabet om Arven, om Salighed og Herlighed, i Live.

Apostelen beskriver de Udvælgtes Arv med tre Tillægsord — „uforkrænkelig“, „ubefimtelig“, „ubiisnelig“. Disse tre Ord betegner hver for sig en vis Egenstaaelse ved Arven.

At den er uforkrænkelig

vil sige, at den ikke er underlagt den syndige og forgængelige Verdens Lov, men vil evig være lige god; at den er ubefimtelig, eller ubefimmet, vil sige, at den ikke berørt og ikke kan blive berørt af Syndens Urenhed, og at den er ubiisnelig, det peger i Retning af, at dens Størhed og Herlighed aldrig vil mindkes eller forsvinde.

Videre siger Apostelen om Arven, at den „bevares i Himlene til eder“. Det er, om ikke en Egenstaaelse ved Arven, saa dog noget af største Betydning. Ingen kan røbe den fra de rette Arvinger.

Til det sidste Udtryk „til eder“ slutter sig videre: „I, som ved Guds Kraft bevogtes ved Tro til en Frelse, som er rede til at aabenbares i den sidste Tid.“

Det er underligt, hvor rigt et Gudsord kan være. Her er nævnt det „levende Haab“ og den rigt beskrevne „Arv“; de er sikrede. Men hvad om Arvingerne ikke var sikrede! hvad saa? Men de er sikrede saa vel som Haabet og Arven. Det er det, Apostelen peger paa i det sidste Ord:

„I, som ved Guds Kraft bevogtes ved Tro“ — Guds Kraft vil bevogte os ved Tro. „Vor egen Kraft er intet værd, vi vare snart overvundne“, som Luther siger. Dg hvor mangt et ensfoldigt Guds barn har ikke været fritet af den Tanke: Mon jeg kan blive bestandig til Enden? Men her træder Guds Kraft til og bevogter selv det svageste Guds barn ved Tro.

„Til en Frelse, som er rede til at aabenbares i den sidste Tid.“ Et troende Menneffe er allerede frelst. „Din Tro har frelst dig.“ (Mt. 9, 22 o. fl. St.). Men Paulus taler om at være „frelst i Haabet“. Det er denne endelige Frelse, Peter her sigter til — Guds Børns endelige, fuldkomne Frelse i den sidste Tid, da vi ikke blot skal være frelst fra Synd og Fristelse til Synd, men inde fra og ude fra, ikke blot fra Rød og Død, men eje en herliggjort Sjæl i et uforkrænkeligt Regeme, da vi skal faa den herlige Arv i Besiddelse og stæde være med Herren.

En gammel Bibelstole.

af G. P. Hansen.

Dersom man sniffer at lægge en stor Mand, skal man kende Mærke til, hvor megen Opmærksomhed han stænkter smaa Ting.

Det er værd at lægge Mærke til, hvorledes kejser Karl den Store, der genoplivede Forestillingen om det gamle romerske Rige, og hvis Herkterstaf straffe sig foruden til Frankrig baade til Spanien, Tyskland og Italien, hvorledes denne Mand, der med en vis Ret fortjener Navnet den Store, drog Omforg ogsaa for Børnene og havde et Øje med Affæringningen af de hellige Skrifter i Klosterne i hans Udstrakte Rige.

I en af sine Forordninger flager han over, at de bruger uvæde unge Menneffer til Afkrivning af den hellige Bog. — Her udtræves Grammatik, tilføjer han — nej, god Grammatik — for at fortaa, hvad der afkrives. Det er ikke nogen Religion at bede til Gud i ugrammatisk Sprog og at befidde hans hellige Skrifter i en grammatisk uforsøgt Tæst. Fra den Kendsgerning, at Klosterne i deres Skrivelser brugte en slet Stil, slutter han, at det stod slet til med Bibelstudiet.

Den store kejser sørgede derfor først og fremmest for at ophjælpe Skolevæsenet i sine Riger. Ethvert Kloster skulde have en vellebet Skole saa vel for Munkene som ogsaa for de unge Menneffer, der kom for at modtage Undervisning. Ved sit eget Hof havde han „Schola palatina“ og kejseren kom ofte her og modtog Undervisning sammen med Drengene.

Det var ham om at gøre at faa en virkelig god og paalidelig Bibelstole. I den Hensigt indfaldte han lærde Mænd alle Begne fra, end ogsaa fra Orienten. Den ledende Mand i det store Foretagende eller Formanden for Bibelrevisionskomiteen var den engelske Munk Alcuin, der ikke blot var i Besiddelse af stor Lærdom, men ogsaa i særlig Grad havde vundet kejserens Tillid og Fortrolighed.

Det er dog ikke ved Alcuins

Fortjenester som Bibelrevisor, jeg denne Gang agter at dvæle, men ved den personlige Indflydelse, han udvæde som Leder af en Bibelstole ved kejserhoffet.

Karl den Store vilde næppe have interesseret sig saa meget for en god Bibelstole, hvis han ikke havde anset Bibelen for den bedste Gøllebog, der fandtes, en Bog, det var ham om at gøre at faa udbredt i Folket og læst i de videst mulige Kredse.

Kaster vi et Blik ind i Bibelstolen, der kan betragtes som en Fortættelsesstole af Palads-Skolen ved kejserhoffet i Aachen, ser vi først Mesteren Alcuin selv og nogle faa Elever, der havde fulgt med ham fra Klosteret i York, dernæst kejseren, der er den ivrige af alle, saa følger hans Dronning Luitgarda, der var højt elsket af kejseren og hans tro Ledfæger i alle Studier. Alcuin kalder hende „filia mea Luitgarda, der betyder: min Datter; og hans Ven Theodulf, der senere blev Biskop i Orleans, besynger hendes ædle Karakter i et Digt, hvor han ogsaa beskriver hende siddende i Bibelstolen, lyttende til Alcuins Tale. „Iblandt dem“, skriver han, „siddet den fjerne Dronning Luitgarda, straalende af Mand og from af Hjerte. Tæmhed parret med Adel røber Størheden af hendes Dannelses og den end større Størhed af hendes Dyder. Hendes Haand er fuld af Gader, hendes Sind gennemtrængt af Vidshed og hendes Tale sød som Honning. Hun er en Betsignelse for alle og en Garm for ingen.“

Iblandt Bibelstolens øvrige Elever findes vi en af kejserens fire Søstre Gisela, der var Abbedisse i Chelles, men atter og atter søgte til Alcuins Bibelstole. Kongens Sømmere, de tre Prinser Karl, Pepin og Ludvig, og to Døtre, den sagerlofede Prinsesse Rotrud og hendes blide Søster Gisela var ogsaa blandt Deltagerne. Endelig var der ogsaa hans Svigerfader Angelbert, hans Gættere, de to Brødre Adalhard og Wala samt deres Søster Gundrada, desuden kejserens fortrolige Ven og senere Biograf Einhard, den senere Erkebiskop af Mayence Riculf, Alcuins Ven Arno, som senere blev Erkebiskop i Salzburg og den højtbeholdte Teodulf.

Efter Tidens Skik gav Alcuin hver af sine Elever et eget Navn og referdiggjorde dette med Hensigt til Skriften. I et Brev til Gundrada skriver han: Venstak medføjer ofte en Navneforandring, saaledes som Herren selv ændrede Simon's Navn til Peter og kaldte Zebedæus' Sømmere Torden sømmere, en Zebedæus, der ikke blot havde Hævd i gamle Tider, men ogsaa i vore Dage.

Kejseren kaldtes sædvanlig David, men benævnes undertiden ogsaa Salomon for sin Vidoms Skyld. Det var det gamle Testaments Ideal af en viddindst Konge, der forebævede kejseren, kongen, udvalgt af Gud og faaret af Folket, kongen som Guds Repræsentant og Hoved for Folket, kongen som tapper Kriger og paa samme Tid kongelig Sanger, et Ideal, hvor middelalderlige Forestillinger var blandet med gammeltestamentlige Synspunkter.

Det var ingen ringe Opgave, der var stillet Alcuin, gennem sin Undervisning at udvæde en personlig Indflydelse paa saa blandet en Kreds af Elever, og det er et ikke ringe Bævis paa hans Dygtighed, haade som Lærer og Bibelstole, at han formaade at løse den.

Hans Undervisning var for en væsentlig Del formet i Spørgsmaal og Svar, altsaa en Art Samtale mellem Lærer og Elever, og blandt disse var den mest vidbegærlige kejseren selv, der sønskede at vide Væstet paa alt og vide det med det samme.

Da der engang var Tale om Kirkefædrene Augustin og Hieronymus, spurgte kejseren utaalmodig: „Dvorfor kan jeg ikke faa tolv Kirke som disse?“ Tolv Mænd som Augustin og Hieronymus, skulde fremstaa paa kongens Bud. — „Dvad“, svarede Alcuin roligt, „Himlens og Jordens Herre havde kun to faadanne og du vil have tolv?“

Det er interessant at se, hvilke Spørgsmaal, der kunde blive stillet Alcuin, som om han var et Lær-

doms Vidunder. En af Hoffets Damer kunde ikke fortaa Ordene i Salme 116: Alle Menneffer er Løgnere. Hvor kan Børn være Løgnere, før de begynder at tale, eller summe Menneffer. En anden kunde ikke forene Ordet Sl. 121, 6: Solen skal ikke stiffe sig om Dagen eller Raanen om Natten, med den Kendsgerning, at Raanen ikke brænder.

En lærd Mand, der kom fra Grækenland, satte Hoffets Tanker i Bevægelse med følgende Spørgsmaal: Hvem modtog den Betæling, for hvilken vi blev født 1. Kor. 6, 20; 7, 23.

Kejseren sønskede at vide, hvad det var for en Salme, der efter den hellige Nadver blev sunget af Herren og hans Disciple, igen af Evangelisterne nævnt den.

Efter en almindelig Forklaring af Ordet Hymne fremstættede Alcuin tre Formodninger:

At det ikke var nogen særlig Hymne, men en almindelig Taffigelse.

At de har sunget den 23. Salme. At det var en jødisk Vøn.

Sluttelig fremstættede han sine egne Antagelser, nemlig at det var den Vøn af Jesus, der findes i Joh. 17, og som Evangeliet da skal have benævnt Hymne.

Som ledende Tanke for sin Opfattelse af den hellige Skrifts Troværdighed bemærkede Alcuin lejlighedsvis: Sæmt nogle Ting i Evangeliet er fortalt paa samme Vis,

andre paa forskellig Maade, tror vi ikke desto mindre, at alt er sandt. I hans Dialectics har vi Eksempler paa, hvorledes han talte med kongen om Afholdenhed som en af de højeste kongelige Dyder, og i hans Bog om Sjælens Natur, der er tilegnet Gundrada, findes følgende ret spidse Formaning: Se vor Salomon (kejseren) straalende af Viddom. Efterlign hans gode Egenstaaelse, eff hans Dyder, men fly hans Laster. Naar man erindrer, at kejseren (David) kunde være frygtelig indtil Grusomhed, kommer man til at tænke paa Profeten Natans Optraaden over for den gamle Pagts Kong David.

Men naar Alcuin ikke sparede selve kejseren, som han baade elskede og frugtede, tør vi tro, at han heller ikke har været bange for at anvende Ordets Lugt over for sine andre Elever, der var knapt saa højt paa Straa.

Atter og atter formaner Alcuin i sin Undervisning baade Prinser og Prinsesser til ikke blot at være tafffulde og vise, men ogsaa at være afholdende, og vi ved i det mindste hvad angaar Prins Ludvig, var Formaningene ikke forgæves.

Selv om han ikke stod paa Højde med sin Gader i Lærdom, overgik han ham langt i helligt Liv, og det var ikke med Urette, at man som kejser gav ham Navnet Ludvig den Fromme.

Saa vist som det er af Frugterne, Træet skal kendes, tør vi

tro, at Alcuins Bibelstole ved kejserhoffet i Aachen har været til Betsignelse og baaret Frugt for Evigheden.

Men ved hvor mange Høffer holdes der nu om Dage en lignende Bibelstole?

Russisk Landsliv.

(af Hans Werner i „Sørs Amtst.“)

For den, der kun kender det russiske Folks Tanke- og Følelsesliv gennem Thor Vanges fortræffelige Overførelse af en Række Folke-sange, vil Billedet af den jævne Russer, Bonden og Kofakken, være meget ensidigt. Dels er disse Sange hovedsageligt blevet til blandt Kilderusserne, der af Storrusserne med en vis Foragt anses for at være vege og sølomme; medens Storrusserne har en udpræget Birefælsessans, der præger den egentlige Litteratur, har Kilderusserne sin Styrke i det romantiske. Folke-sangene forekommer os ofte at være vel sentimentale, og var de det fulde Udtryk for Folket, vilde man forgæves lede efter den Mandighed og Kraft, som det til Tider lægger for Dagen, men dette hænger sammen med, at Sangene kun behandler de Sider af Livet, som egner sig til poetisk Fremstilling, særlig Kærligheden, og da har den usigtelige Kærlighed, i Beskrivelsen af hvilken Russeren faar Udtryk for hele sin ejendommelige Medfølelse med den, der lider ondt i Vi-

Kvitteringer.

Til den forenede danske evangeliske luth. Kirkes Børnehjem.

Før kvitteret	\$872.68
Selma, Cal., Mrs. P. A. Nelson	5.00
Ruskin, Nebr., N. C. Hautwed	5.00
Ruskin, Nebr., Ella og Dina Goldbeck, hver \$1.00	2.00
Ruskin, Nebr., Ansgar	0.10
Brooklyn, Wis., Kv.	10.00
Cedar Falls, Ia., Nazareths Mgh.s Kv.	10.00
Mason City, Nebr., Zions Mgh.s Kv.	10.00
Hutchinson, Minn., Den dansk-luth. Kv.	10.00
Dane Valley, Mont., Ungdoms.	10.00
Jacksonville, Ia., Bethlehem ev. luth. Søndagsskole	5.22
Sidney, Mont., Pella Mgh., Søndagsskole-Børnens Kirkebøsse	9.72
Kenosha, Wis., The Danish Luth. Ladies Aid Society	10.00
Gilfilland, Minn., fra følgende Venner i Mgh., Mesdames H. Knudsen, L. Bendtsen, Bendixen, hv. \$1.00, P. Keirgaard, J. Christensen, H. Christensen, Axlund, Alfred Hansen, J. C. Hansen, hv. 50c, Messers. L. P. Larsen, Niels Jensen, Niels Christensen, hv. 50c. Ialt	7.50
Cushing, Wis., Busy Bee Society	15.00
Ellendale, Minn., Arthur og Lillie Camp, hv. \$1.00	2.00
Viborg, S. Dak., Bethania Mgh.s Kv.	10.00
Ringsted, Ia., Hans Johnsen	2.00
Chicago, Ill., Grace Petersens Sparebøsse	2.46
Albert Lea, Minn., Mrs. C. Jensen	6.00
Alida, Sask., Canada, en Unævnt „til Juletræ“	2.00
Milltown, Wis., Anna S. Johnson	2.00
Westbrook, Maine, Mrs. Peter Smith „til Juletræ“	2.00
Royal, Ia., Mrs. F. Byggere	0.50
Chicago, Ill., Gethsemane Mgh.s Søndagsskole	5.00
Chicago, Ill., J. Nielsen	1.00
Harlan, Ia., Søndagsskolens Taksigelsesoffer	4.00
Clinton, Wis., Kv.	10.00
Brooklyn, N. Y., Salems Mgh.s Kv.	10.00
Racine, Wis., Immanuel's Mgh.s Kv.	5.00
Blooming Prairie, Minn., Mrs. N. K. Nelson	5.00
Racine, Wis., Emaus Mgh.s Kv.	20.00
Albert Lea, Minn., Alta, Francis og Chalvie Mortensen, hv. 50c	1.50
Albert Lea, Minn., Anne Jensen	0.50
Alber Lea, Minn., L. P. Jensen	5.00
Boston, Mass., Bethania Kv.	7.50
De sammensluttede danske Foreninger af Amerika	58.80
Waupaca, Wis., F. E. Lund	2.00
Racine, Wis., Immanuel's Mgh.s Søndagsskole	12.20
Saxeville, Wis., St. Joh. Mgh.s Kv.	5.00
Racine, Wis., Luther College Hjælpeforening	4.50
Indianapolis, Ind., Trefoldigheds Mgh.s Kvindef.	5.00
Denmark, Wis., Mrs. Rasmus Rasmussen	2.00
Greenville, Mich., St. Pauli Mgh.s Kv.	10.00
Trufant, Mich., St. Thomas Mgh.s Kv.	10.00
Evan, Minn., St. Math. Mgh.s Kv.	10.00
Sleepy Eye, Minn., St. Joh. Mgh.s Kv.	5.00
Sleepy Eye, Minn., Mrs. L. P. Jensen	1.00
Waupaca, Wis., Helligaands Mgh.s Kv.	10.00
Waupaca, Wis., De Danske Hjem	5.00

Luck, Wis.)*, St. Peters Mgh., fra følgende, samlet af Søndagsskolebørnene: Peder Jensen 50c, Pearl og Clarence Jensen, hv. 10c, Mrs. B. Jørgensen 20c, Mrs. K. M. Madsen \$1.00, Mrs. Th. Nielsen 20c, Robt. Petersen 50c, Mrs. P. S. Petersen 20c, Frank Sørensen 25c, Andrew Mattson 25c, Cora Amble 50c, Christina Lund 50c, Martin Jensen 50c, A. P. Sondergaard 25c, R. P. Clausen 25c, Mrs. O. T. Nelson 25c, Johan Jørgensen 50c, Marius Petersen, N. P. Larsen, Theo. Larsen, hv. 25c, Peder Skou, Gilbert Krogh, hv. 50c, Agathe, Hilda og Raymond Krogh, Herman Clausen, Inge-mund Clausen, hv. 25c, Mrs. Hansen 50c, Mrs. L. P. Jørgensen, Mrs. P. Hemmings, Elmer Skov, Margrete Madsen, Cora Madsen, C. R. Matson, hv. 25c, Carl Skov 51c, Ella Skov, Mrs. N. P. Skov, James Nelson, Chas. Hallgren, Lars Hansen, Cornelius Brockman, hv. 25c, Jens Brockman 50c, P. Robertsen 50c, Valborg, Margrete, George og Clarence Robertsen, hv. 10c, N. J. Jørgensen, Christ Petersen, hv. 25c, Mrs. Hans Larsen 50c, Mildred Jewel 20c, Wilmar og Roy Jewel hv. 15c, Paul Paulsen 50c, P. Jensen, Hans Hansen, Axel og Henry Robertsen hv. 25c, Niels Sørensen, A. M. Petersen, Carl Jensen, Mrs. J. P. Sørensen, Clifford Madsen, Mrs. N. J. Nielsen, P. H. Petersen, Mrs. Louis W. Nielsen, Dagny Sørensen, Hans Nielsen, Jørgen Vig, Carl Mortensen, Mrs. N. Edling hv. 25c, Mrs. Axel Johansen, J. L. Møller, Niels C. Johansen, Peder Christoffersen, Søren Vig hv. 50c, H. H. Bille, R. P. Brockmand hv. \$1, Laurits Larsen, Mrs. Hans Larsen, Christen Sørensen, Peder Johansen, Palmer Larsen hv. 25c.	27.21
Dannebrog, Nebr., Mr. og Mrs. H. Petersen	10.00
Newcastle, Nebr., Søren Laustsen	5.00
Kenmare, N. Dak., Trin. Mgh.s Kv.	10.00
Fremont, Nebr., Kv.	10.00
Chicago, Ill., Golphatha Mgh.s Kv.	10.00
Brush, Colo., St. Ansgars Mgh.s Kv.	20.00
Selma, Cal., Dorcas Society til Juletræ	10.00
Fresno, Cal., Jørgen Hansen	10.00
Alida Sask., Can., Ida Hanna Nielsen til Juletræ	6.00
Jacksonville, Ia., Mrs. H. C. Henriksen og Marie Henriksen	10.00
Dane Valley, Mont., Ebenezer Mgh. Kv.	8.50
Gayville, S. Dak., Dan. L. Aid Soc.	10.00
Waupaca, Wis., De Danske Hjem	10.00
I alt	\$1,382.89

Waupaca, Wis., den 21. Dec., 1917.

John Madsen, Kass.

*) Taksigelsesdagen har det været Regel i Menigheden her at ofre til vore Børnehjem; men da det nu er vedtaget, at denne Dag bliver almindelig Offerdag ud over Samfundet til vort Samfunds Pensionsfond, saa vedtog Menigheden ved sit sidste Møde, at Søndagsskolebørnene faar det Hverv at jndsamle til Børnehjemmene, da vi mente det mere fordelagtigt end at bestemme en anden Offerdag. Denne Fremgangsmaade har bragt bedre Resultat end nogen Offerdag vilde.

C. Krogh.